

ВЪРХОВНА АДМИНИСТРАТИВНА ПРОКУРАТУРА
Отдел „Надзор за законност ”

вх. № 770 /2019 г.-II
София, 03.06. 2019 г.
Моля, цитирайте при отговор

ДО

МИНИСТЪРА НА ФИНАНСИТЕ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГОРАНОВ,

В изпълнение на конституционните правомощия на прокуратурата, да следи за спазване на законността, защита на обществения ред и правата на гражданите, във Върховната административна прокуратура е образувана пр.№770/2016 г., по повод изнесена информация на 20.05.2018 г. в предаването „Шоуто на Слави“, телевизия bTV, за допуснати нарушения на Закона за политическите партии при определяне на размера на партийните субсидии за 2018 г.

Върховна административна прокуратура извърши проверка по случая , в хода на която се установи следното:

Съгласно чл. 21 от Закона за политическите партии /ЗПП/ дейността на политическите партии се финансира от собствени приходи и от държавна субсидия. Получаването на държавна субсидия е един от двата нормативно уредени способа за финансиране на политическите партии, съгласно българското законодателство. Нормативно правилата регулиращи субсидирането са уредени в глава трета на ЗПП и конкретно в разпоредбите на чл. 25-28 от ЗПП . Те регламентират категориите субекти, подлежащи на субсидиране, начина, с който се определя стойността на годишната субсидия, периодите на отпускането ѝ и държавния орган, който е законово компетентен да определи начина на предоставяне на средствата. Посочени са двете категории - партии или коалиции, които имат право да получат финансовите средства от бюджета, като общото между тях е да са регистрирани в Централната избирателна комисия за участие в избори и да са участвали в последните парламентарни избори, а разликата е обусловена от това дали имат

или нямат избрани народни представители . С разпоредбата на чл. 25, ал. 2 от ЗПП се определя общия принцип, важим за разпределението на общата сума на субсидията - пропорционално на получените действителни гласове от всяка партия или коалиция. Разпоредбата на чл. 27, ал. 1 ЗПП регламентира, че общата сума, предвидена за субсидиране на политическите партии и коалиции, се определя ежегодно в закона за държавния бюджет на Република България в зависимост от броя на получените действителни гласове от партиите и коалициите на последните парламентарни избори, като за един получен глас се предвижда субсидия в размер, определен ежегодно със закона за държавния бюджет на Република България. Годишният размер на държавната субсидия за един получен действителен глас съгласно чл.65 Закона за държавния бюджет на Република България за 2018 г. /отм./ , за 2018 г. е 11 лв.

В изпълнение на законовото правомощие по чл.27, ал.2 от ЗПП, начинът за предоставянето на средствата за субсидиране на партиите и коалициите да се определя от министъра на финансите министъра на финансите е издал Заповед №ЗМФ-79/25.01.2018 г. С нея е посочен реда и начина за разпределяне на годишната държавна субсидия, определена със Закона за държавния бюджет за 2018 г. Със заповедта се определя размерът на държавната субсидия да се разпредели в съответствие с Решенията на ЦИК на правоимащите политически партии или коалиции по чл.25, ал.1 и чл.26 от ЗПП в сроковете по чл.28, ал.1 от ЗПП както следва:

- пропорционално на получените действителни гласове от всяка партия
- съгласно коалиционното споразумение между партиите, съставляващи коалицията
- пропорционално на броя на народните представители от отделните партии в рамките на коалицията, когато липсва коалиционно споразумение.

Със заповедта не се разпределят конкретни суми по партии, а само се определя начинът и реда за предоставянето на средствата за субсидиране на партиите и коалициите .

Контрола по изпълнението на заповедта е възложено на директорите на дирекции „Държавни разходи“ и „Държавно съкровище“. Това са лицата, които фактически изпълняват разпределянето на годишната държавна субсидия и упражняват предварителния и последващ контрол.

Видно от справка за разпределението на годишната държавна субсидия на четири транша за 2018г. в изпълнение на Заповед №ЗМФ-79/25.01.2018 г. на министъра на финансите, годишната субсидия е в общ размер на 38 648 384,00 лева. За формирането на този размер е бил взет като брой 3 513 490 действителни гласове. Този брой е посочен в колона „Брой на действителните гласове“ в таблицата на т.І 6. от Решение №4670-НС/30.03.2017 г. на Централната изборителна комисия. В тази колона обаче са сумирани действителните гласове за всички партии, коалиции и независими кандидати участвали в изборите за 44-то, включително и тези гласове посочили „Не

подкрепям никого“, а не получените действителни гласове от всяка партия. В същото Решение №4670-НС/30.03.2017 г. на Централната изборителна комисия в т.IV, в таблицата на политическите партии и коалиции, които са получили не по-малко от 4 процента от действителните гласове и имащи право на държавна субсидия по чл.25 от ЗПП, в колоната „Брой действителни гласове“ е посочен като брой 2 882 908 действителни гласове общо за партиите и коалиции ГЕРБ, БСП за България, ОП-НФСБ, АТАКА и ВМРО, ДПС и ВОЛЯ. В тази му част, решението на ЦИК не е взето под внимание при разпределяне на държавната субсидия от служебните лица изпълняващи Заповед №ЗМФ-79/25.01.2018 г. на министъра на финансите. Налице е и неизпълнение на указаният начин в заповедта разпределянето да бъде пропорционално на получените действителни гласове от всяка партия.

Съгласно разпоредбата на чл.25, ал.1 от ЗПП, държавната субсидия се отпуска ежегодно на четири равни транша от централния бюджет за финансиране на политическите партии или коалиции, които отговарят на следните критерии:

1. регистрирани са в Централната изборителна комисия за участие в избори,
2. участвали са в последните парламентарни избори и
3. имат избрани народни представители.

Видно от т.II от Решение №4670-НС/30.03.2017 г. на Централната изборителна комисия в изборите за 44-то Народно събрание няма избрани независими кандидати. В т.IV от същото решение, партиите имащи избрани народни представители, т.е. миналите 4 процента от действителните гласове са именно ГЕРБ, БСП за България, ОП-НФСБ, АТАКА и ВМРО, ДПС и ВОЛЯ. Това са партиите и коалициите попадащи в обхвата на чл.25, ал.1 от ЗПП. Съгласно чл.25, ал.2 от ЗПП, общата сума, предвидена в бюджета, се разпределя пропорционално на получените действителни гласове от всяка от тези партии или коалиции, с избрани народни представители т.е. между ГЕРБ, БСП за България, ОП-НФСБ, АТАКА и ВМРО, ДПС и ВОЛЯ, които според т.IV от Решение №4670-НС/30.03.2017 г. на Централната изборителна комисия, имат общ брой действителни гласове 2 882 908 броя, разпределени както следва :

ПП ГЕРБ	- 1147292 броя действителни гласове
БСП за България	- 955490 броя
Обединени патриоти	- 318513 броя
ДПС	- 315976 броя
ВОЛЯ	- 145637 броя.

Общата сума на получените действителни гласове по чл.25, ал.2 от ЗПП е 2 882 908 , и тя като бъде умножена по 11 лева за действителен глас, съгласно чл.65 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2018 г. /отм./ се получава сумата 31 711 988 лева, представляваща общата годишна субсидия за партиите посочени по-горе. Това е в противоречие с възприетото положение по изпълнение на Заповед №ЗМФ-79/25.01.2018 г. на министъра на

финансите в т.2 в частта касаеща „правоимащите партии или коалиции по чл.25, ал.1 и чл.26 от ЗПП, да им се разпредели пропорционално на получените действителни гласова от всяка партия“, при което общата субсидия за петте партии и коалиции е сметната като е взет общия брой на действителните гласове, включително и тези гласове посочили „Не подкрепям никого“, а именно 3 513 490 броя, които като са умножени по 11 лв. на действителен глас се получава сумата 38 648 390 лева, която е изплатена като държавна субсидия на ГЕРБ, БСП за България, ОП-НФСБ, АТАКА и ВМРО, ДПС и ВОЛЯ на четири транша по 9 662 098 лв. Това се констатира от Служебна бележка изх.№93-12-123/26.04.2018 г., Служебна бележка изх.№93-12-194/27.06.2018 г., Служебна бележка изх.№93-12-276/25.09.2018 г., и Служебна бележка изх.№93-12-364/18.12.2018 г., с които директора на дирекция „Държавни разходи“ е поискал от директора на дирекция „Държавно съкровище“ предоставянето на средства в размер на 9 662 096 лева, на четири транша или общо в размер на 38 648 390 лева държавна субсидия за 2018 г. към петте партии и коалиции - ГЕРБ, БСП за България, ОП-НФСБ, АТАКА и ВМРО, ДПС и ВОЛЯ. Преводите са извършвани с платежни нареждания и са приложени банкови извлечения по сметка на МФ за 2018 г. Това означава, че на петте политическите партии неправилно са изплатени суми значително надвишаващи полагащата се субсидия от 11 лв. за един действителен глас за всяка партия и коалиция поотделно.

По същият незаконосъобразен начин е формирана и разпределена субсидията за политическите партии по чл.26 от ЗПП, които не са представени в Народното събрание, но са получили не по-малко от едно на сто от всички действителни гласове на последните парламентарни избори.

От проверката става ясно, че тази погрешна практика за определяне и разпределяне на годишните субсидии, видно от съдържащите се в приложение №1 и приложение №2, Служебни бележки за 2017 г. Служебни бележки за 2018 г., Банкови извлечения по сметки на МФ за 2017 и 2018 г. и Платежни нареждания за превод на субсидии 2018 и 2017 г. на МФ, обхваща периода 26.05.2016 г. до 26.03.2017 г. и периода от 26.03.2017 г. до настоящия момент.

Това фактическо положение се признава и от Докладна записка №93-12-127/22.05.19 г. от директора на дирекция „Държавни разходи“ до зам.министъра на финансите, където в т.24 се сочи, „че е допусната грешка при формирането на общата сума за финансиране на политическите партии .. поради възникнало заблуждение“.

Горното налага извода, че е налице извършено нарушение на разпоредбите на чл.25, чл.26 и чл.27 от ЗПП, при което са извършени незаконосъобразни действия от служители на министерството на финансите, изразяващи се в неправилна преценка на факти и обстоятелства, свързани с изясняване на данните изложени в решенията на ЦИК и несъобразяване със законовата регламентация по разпределението на годишната държавна субсидия на партиите попадащи в обхвата на чл.25, ал.1 и чл. 26 от ЗПП, като

са преведени суми надвишаващи тези определени в законовата рамка на чл.25, ал.2 вр. ал.1 от ЗПП, вр. чл.65 от със Закона за държавния бюджет за 2018 г. /отм/.

По гореизложените съображения и направени констатации, в защита на държавния и обществен интерес на основание на чл. 145, ал. 1, т. 6 от ЗСВ, Ви сезирам с ангажимента в рамките на законите Ви правомощия по чл.12, ал.1 и чл.131 от Закона за публичните финанси, чл.27 от Закона за политическите партии и с оглед правилното протичане на административно правната процедура по определяне начина за предоставянето на средствата за субсидиране на партиите и коалициите и ефективността на извършвания контрол от поверената Ви институция,

1. Да предприемете необходимите мерки и да създадете нужната организация за подобряване и контрол по осъществяването на дейността на дирекциите „Държавни разходи” , „Държавно съкровище“ и „Правна“ при Министерството на финансите при разпределяне на годишната държавна субсидия като бъдат стриктно спазвани разпоредбите на чл.25 – 28 от Закона за политическите партии, при строго съблюдаване на принципите залегнали в чл.20 от Закона за публичните финанси.
2. Да се предприемат незабавни действия в рамките на закона за събиране и възстановяване на изплатените в повече суми по годишните субсидии на правоимащите политически партии за периода 26.05.2016 до 26.03.2017 г. и от 26.03.2017 го до настоящия момент.
3. С оглед недопускане в бъдеще на подобни случаи и подобряване управлението на риска, да се приложат правните и законови възможности за въвеждане на контролни процедури, методологии, механизми и средства, при изпълнение на заповедите на министъра на финансите определящи начина за разпределяне на държавните субсидии, като така се гарантира отчетността и отговорността на съответните служители.

За предприетите от Вас действия следва да бъдем писмено уведомени в 30 дневен срок, от получаване на настоящият прокурорски акт.

АНГЕЛ ИЛИЕВ
ПРОКУРОР

